

УДК 811.581.11

ОСОБЛИВОСТІ КИТАЙСЬКОМОВНОГО ІНТЕРНЕТ-ДИСКУРСУ

Мельничук О.В.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

У статті систематизовано та охарактеризовано існуючі в лінгвістиці підходи до визначення понять «дискурс» та «Інтернет-дискурс». Виявлено основні властивості Інтернет-дискурсу, які є універсальними незалежно від мови, якою він здійснюється. Проаналізовано їх вплив на мову комп'ютерно-опосередкованої комунікації. Виявлено лінгвистичні особливості китайськомовного Інтернет-дискурсу. Проаналізовано вплив структури китайської мови та історії розвитку мережі Інтернет у КНР на особливості розвитку китайськомовного Інтернет-дискурсу.

Ключові слова: дискурс, Інтернет-дискурс, комп'ютерно-опосередкована комунікація, комунікант, мережева китайська мова, Великий китайський файрвол.

Постановка проблеми. Дискурс – одне з основних понять сучасної комунікативної лінгвістики та лінгвістики тексту. Через багатоглибкість його змісту та форм у сучасній науково-лінгвістичній літературі і до сьогодні немає кодифікованого тлумачення дискурсу. Але, фактично, це поняття належить до основних та найуживаніших у сучасній лінгвістиці. Через те, що розвиток інформаційних технологій в ХХІ ст. надав могутній поштовх до формування інфосфери, головною ознакою якої є доступність інформації у будь-який час у будь-якому місці земної кулі, то на даному етапі існують підстави для

виокремлення нового для лінгвістики поняття – Інтернет-дискурсу. Безперечно, такий стрімкий розвиток Інтернет-зв'язку у всьому світі не міг не вплинути на мову користувачів, зокрема китайську, що в свою чергу призвело до появи специфічних лінгвістичних особливостей китайськомовного Інтернет-дискурсу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Над дослідженням дискурсу працювали та продовжують працювати багато вітчизняних та зарубіжних лінгвістів. Серед них: Е. Бенвеніст, З. Харріс, М. Фуко, Т. ван Дейк, Н. Арутюнова, О. Селіванова, В. Чернявська, Ф. Бацевич та ін.

Вивченню Інтернет-дискурсу присвячено праці Г. Тімблбі, Д. Крістала, С. Херрінга, Е. Галічкіної, О. Лутовиної, Ю. Степанова, Е. Горошко, Н. Гудзь та ін. Китайськомовний Інтернет-дискурс досліджують такі мовознавці, як: В. Калантаєва, Лівей Гао, Іхун Гао, Сяобо Лю, Мін Сюй, Генюань Юй, Ін У та ін.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Вибір даної теми обумовлений в першу чергу необхідністю системного та комплексного опису явища дискурсу в сучасній мовознавчій науці у зв'язку з появою його нових типів, зокрема Інтернет-дискурсу та виявленні його особливостей у китайськомовному середовищі.

Мета статті. Головною метою цієї роботи є висвітлення існуючих у мовознавстві підходів до визначення дискурсу, зокрема Інтернет-дискурсу як особливого типу дискурсу, виявлення його основних універсальних властивостей, а також виявлення специфіки китайськомовного Інтернет-дискурсу.

Виклад основного матеріалу. Першочергове визначення дискурсу як лінгвістичного явища значно відрізняється від сучасного розуміння. Своім походженням термін «дискурс» сягає ще античних часів. Понад дві тисячі років тому у древньому Римі це поняття використовувалось у значенні бесід (діалогів, мовлення) вчених. Але вже у XIX ст. цей термін стає полісемічним і поширюється також на мовлення широкого загалу [11, с. 10].

Саме як лінгвістичний термін дискурс почали широко використовувати лише в 50-их рр. XX ст. Так, французький лінгвіст Еміль Бенвеніст, розробляючи теорію висловлення, послідовно почав застосовувати традиційний для французької лінгвістики термін *discours* в новому значенні – як характеристику «мови, що привласнюється мовцем». Він чітко диференціював статичний план розповіді та динамічний план дискурсу, визначав дискурс як «будь-яке висловлення, що зумовлює наявність комунікантів: адресата, адресанта, а також наміри адресанта певним чином впливати на свого співрозмовника [4, с. 276-279].

Американський лінгвіст і соціолог Зеліг Харріс натомість вважав, що дискурс – це текстова реалізація комунікативного акту, а саме послідовність висловлювань, тобто відрізок тексту, більший за речення [18, с. 81]. У 1952 р. він опублікував статтю «Аналіз дискурсу», назвавши так метод аналізу зв'язного мовлення, призначений для виведення дескриптивної лінгвістики за межі одного речення в даний момент часу і для співвіднесення мови та культури [8, с. 83-90].

У 60-х роках Мішель Фуко, розвиваючи ідеї Бенвеніста, пропонує своє бачення цілей і завдань дискурсивного аналізу. На думку Фуко та його послідовників, дискурс являє собою «безліч висловлень, що належать одній формації» [14, с. 125]. При цьому під висловленням розумілось не власне вербальне висловлення, а виражений цим висловленням сегмент людського знання.

Вже до 80-х років поняття дискурсу міцно вкоренилося у західноєвропейській лінгвістиці. У сучасній теорії комунікації і дискурсології його вживають у різних значеннях, що свідчить про розмитість його понятійних меж. Так, наприклад відомий нідерландський лінгвіст Тьон ван Дейк вважає, що в широкому сенсі дискурс – це

мовний акт, що відбувається за участю двох комунікантів в певному соціальному, культурному, часовому і просторовому контексті. У вузькому ж сенсі дискурс еквівалентний поняттям «текст» і «розмова», тобто визначається як конкретний вербальний мовний продукт [22, с. 193].

Український дослідник Флорій Бацевич запропонував вичерпне визначення дискурсу, що враховує складну природу цього явища. У його розумінні дискурс – це тип комунікативної діяльності, інтерактивне явище, мовленнєвий потік, що має різні форми вияву (усну, писемну, паралінгвальну), відбувається в межах конкретного каналу спілкування, регулюється стратегіями і тактиками учасників, постає як синтез когнітивних, мовних і позамовних (соціальних, психічних, психологічних тощо) чинників, які визначаються конкретним колом «форм життя», залежних від тематики спілкування, і має своїм результатом формування різноманітних мовленнєвих жанрів [3, с. 138]. Отже, з одного боку, дискурс – текст, занурений у життя, з особливою граматиною, лексикою, правилами слововживання і синтаксису, а з іншого, – це живе спілкування, комунікація, когнітивно-мовленнєве й інтерактивне явище з усіма відповідними складовими спілкування.

Як зазначав Ю. С. Степанов, дискурс – це «мова в мові», що існує не у своїй «граматиці» та своєму «лексиконі», а у тих текстах, в яких постає особлива граматика, особливий лексикон, особливі правила слововживання та синтаксису, особлива семантика, – в кінцевому рахунку – особливий світ. Це – «можливий (альтернативний) світ» [12, с. 43-44]. У нашому випадку цим альтернативним світом виступає світ Інтернету.

Історія Інтернету бере початок з 60-х рр., коли Міністерство оборони США почало розробляти комп'ютерні мережі. Тоді відбулися перші спроби з'єднати декілька комп'ютерів і здійснити обмін даними між ними у цілях підвищення національної безпеки. На початку 70-рр. комп'ютерні мережі були доступні лише науковцям, які займалися розробкою комп'ютерних технологій. У 80-х рр. комп'ютерними мережами почали активно користуватися представники бізнесу та елітні університети й організації. А вже на початку 90-х рр. з'явилися перші комерційні Інтернет-провайдери, що сприяли його популяризації та поширенню серед різних верств населення. Таким чином, попередницю Інтернету, мережу ARPANET (англ. Advanced Research Projects Agency Network), яка почала функціонувати в кінці 1960-х за підтримки Міністерства Оборони США, на початку 80-х рр. замінила Всесвітня Мережа Інтернет [19].

Сьогодні Інтернет є невід'ємною частиною культури суспільства, одним з основних елементів розвитку цивілізації. Розвиток інформаційних технологій в XXI ст. дав могутній поштовх до формування інфосфери, головною ознакою якої є доступність інформації у будь-який час у будь-якому місці земної кулі. Відповідно виникають і нові способи комунікації, що значно відрізняються від традиційних, результатом чого є перетворення мережі Інтернет з величезного сховища даних на потужний засіб спілкування, що нівелює часові, просторові, гендерні, соціальні та інші обмеження. За даними світової Інтернет статистики станом

на 30 червня 2016 року, кількість користувачів Мережі становила 3,6 млрд і продовжує зростати [20]. Так, Інтернет вже давно перестав бути виключно технічною професійною сферою, адже всі члени суспільства так чи інакше залучені до цієї діяльності. Натомість він стає невід'ємною частиною еволюції цивілізації, проникаючи в усі сфери нашого життя. Таким чином, на даному етапі можна говорити про нове для лінгвістики поняття – Інтернет-дискурс, і про новий напрямок в лінгвістиці – Інтернет-лінгвістику [6, с. 15].

Поняття «Інтернет-дискурс» в загальному розуміється як спілкування в Глобальній мережі і є різновидом мережевого дискурсу, який окрім спілкування в Інтернеті включає ще й комунікацію в інших, зокрема, локальних мережах [7]. Але в сучасній лінгвістиці Інтернет-дискурс як особливий тип дискурсу тлумачиться по-різному. Здебільшого він розуміється як:

1) когнітивно-комунікативний простір Глобальної мережі, в якому засобами електронного каналу передачі даних і гіпертекстуального механізму їх структуризації та маршрутизації за допомогою (пара)вербальних засобів здійснюється комунікативна взаємодія, що характеризується заміною реального образу вигаданим [10];

2) текст, що побутує в Інтернет-системі, в якому персуазивна комунікативна установка імпліцитно відображає суб'єктивно-особистісну авторську позицію, змодельовану з врахуванням психологічних, лінгвістичних та технологічних факторів [5, с. 7];

3) процес створення текстів у сукупності з прагмалінгвістичними, соціокультурними, психологічними факторами; цілеспрямована соціальна дія, що включає взаємодію людей та механізми їх свідомості – когнітивні процеси [2, с. 7];

4) складна текстова система, зумовлена екстралінгвістичними соціокультурними факторами і специфічною ситуацією вступу в мовленнєвий контакт за допомогою комп'ютера та інших електронних приладів як користувачів один з одним в мережі Інтернет, так і користувачів з дискурсивним Інтернет-простором [9, с. 3].

5) масив електронних, аудіо- та відеотекстів в сукупності з екстралінгвістичними факторами, пов'язаних між собою системою гіперпосилань, доступ до яких забезпечується входом у мережу Інтернет за допомогою комп'ютера чи альтернативних мультимедійних приладів [7].

Інтернет-дискурсу як новому виду комунікації притаманні риси, що вирізняють його з поміж усіх інших видів дискурсу. Так, Є. Н. Галічкіна, розглядаючи комп'ютерно-опосередковане спілкування в цілому, виділяє його наступні конститутивні ознаки:

1) *електронний сигнал як канал спілкування* (головна умова існування будь-якої моделі комунікації – канал передачі. Саме він надає комунікантам засоби для створення та сприйняття інформації. В мережеві комунікації використовується штучний канал передачі, де з одного боку знаходиться комп'ютер, а з іншого – сучасні технології зв'язку);

2) *віртуальність* (знаковий, символічний характер комп'ютерно-опосередкованої взаємодії);

3) *дистанційність* (віддаленість учасників комп'ютерної комунікації один від одного і, як

правило, відсутність безпосереднього візуального контакту між ними);

4) *опосередкованість* (дана характеристика комп'ютерного дискурсу випливає з самого терміна «комп'ютерно-опосередкована комунікація», оскільки спілкування між учасниками відбувається за допомогою технічних, електронних засобів зв'язку);

5) *інтерактивність* (реальна або потенційна);

6) *гіпертекстуальність* (відображає особливість композиції мережевого тексту (нелінійність побудови), коли текст являє собою окремі блоки, а порядок їх сприйняття залежить від самого користувача);

7) *креолізованість* (у мережевих текстах крім лінгвістичних також використовуються й паралінгвістичні засоби, такі як зображення, фотографії, а також активно використовуються різні шрифти, кольори, графічні символи тощо);

8) *статусне рівноправ'я* (учасники наділені певним комунікативним статусом, який виявляється, підтримується та обігрується в процесі комунікації через спеціальні прийоми та навички);

9) *емоційність* (за нестачі візуального контакту, передача емоцій та почуттів відбувається за допомогою «смайлів» та інших невербальних засобів комунікації);

10) *інтеграція рис різних функціональних стилів* (публіцистичного, наукового, офіційно-ділового, розмовно-побутового та художнього) [1, с. 7].

Усі вище перелічені властивості є універсальними для Інтернет-дискурсу, незалежно від мови, якою він здійснюється. Що ж до китаскомовного Інтернет-дискурсу, то крім універсальних, йому притаманні ще й специфічні властивості, спричинені характерними рисами китайської мови та особливостями функціонування мережі Інтернет у КНР.

Варто зазначити, що Інтернет з'явився у Китаї наприкінці 80-х рр., а стабільно запрацював з 20 квітня 1994 року. У 2008 році в Китаї вже було зафіксовано рекордну кількість користувачів, а в 2011 за кількістю Інтернет-підключень Китай перегнав США. Сьогодні приблизно 50% населення країни мають вихід в Інтернет, а за даними світової Інтернет статистики станом на 30 червня 2016 р. найбільше користувачів Інтернету є саме в Китаї (721 млн) [20].

Такий стрімкий розвиток Інтернет-зв'язку у країні не міг не вплинути на мову її мешканців, зокрема китайську. Мовознавці уже зазначають, що комп'ютерно-опосередковане спілкування призвело до появи нового різновиду китайської мови, яку прийнято називати мережевою китайською мовою (кит. 网络用语 *wǎngluò yòngyǔ*) [24]. Обумовлена екстралінгвістичними соціокультурними факторами і специфічною ситуацією вступу користувачів у мовленнєвий контакт за допомогою комп'ютера та інших електронних приладів, вона і породжує те комунікативне середовище, що в нашому розумінні і являє собою китайсько-мовний Інтернет-дискурс.

Китайський лінгвіст Лівей Гао виділяє наступні лінгвостилістичні особливості китайсько-мовного Інтернет-дискурсу:

1) змішування китайсько-англійського коду;

2) усно-писемне мовлення;

3) жартівливий стиль;

4) інші ознаки, такі як використання ієрогліфічних адаптацій, місцевих діалектів та омонімів [21].

Розглянемо їх детальніше:

1. *Змішування китайсько-англійського коду.* Двомовність або багатомовність є неминучим явищем у сучасному суспільстві, де люди, які розмовляють різними мовами, часто контактують один з одним. А особливо це явище притаманне Інтернет-дискурсу, який сам по собі є продуктом сучасних технологій, що прискорюють процес глобалізації. Але перш за все нам варто розібратись, що таке змішування коду. Цей термін зазвичай використовується в галузі вивчення двомовності. Він, як правило, передбачає використання елементів мови Б у висловленні мовою А, а також деформацію мови А і мови Б у тому ж висловленні. Отже, змішування коду (англ. code-mixing, CM) – це «складова частина розвитку двомовності» [17, с. 35]. Більшість змішувань є лексичними по природі, а слова, що використовуються для заміщення, найчастіше виступають іменниками. Наприклад: 女 GF – «подруга» (від кит. 女朋友 *nǚpǎngyou* та англ. girlfriend); А片 – «фільм для дорослих» (від англ. adult movie і кит. 片子 *piànzi*); HOLD 不住 – «не стерпіти» (від кит. 忍不住 *rěnbuzhù*); OUT у фразі [你太 OUT 了] – «не розуміти»; Р民 – «мешканці» (від англ. citizens, буквально shitzizens і кит. 屁民 *pìmin*); 我 I 你 – «Я тебе кохаю» (від кит. 我爱你 *wǒ ài nǐ*); 3Q (三 Q) – «дякую» (від кит. 三 *sān* і англ. thank you) [21, с. 93].

2. *Усно-писемне мовлення.* Як відомо, основною формою існування Інтернет-дискурсу є письмова форма. Китайськомовний Інтернет-дискурс не є виключенням. Цей факт має причини п'ять причин: 1) більшості користувачів все одно доводиться використовувати клавіатуру для спілкування в Інтернеті; 2) Інтернет є публічною сферою діяльності; 3) більшість китайськомовних користувачів Інтернету є освіченими; 4) у китайському Інтернеті в першу чергу використовується літературна китайська мова путунхуа; 5) спілкування допомогою Інтернету здійснюється не так швидко, як при звичайній розмові.

У той же час, всі канони писемного мовлення у Мережі повсюдно порушуються, так як спілкування в більшій мірі носить неформальний характер [4, с. 15]. Зокрема у Китаї це відбувається з двох причин. По-перше, сьогодні Інтернет у КНР є все ще відносно дорогим. Користувачі, як правило, оплачують його в розрахунок на кількість часу, який проводять в Інтернеті. Для того щоб компенсувати ці обмеження, люди, спілкуючись у Мережі, часто використовують аббревіатури, скорочують слова та речення. Це, в свою чергу, наближує Інтернет-дискурс до розмовного стилю. Наприклад: TAXI – «дуже жаль» (від кит. 太可惜 *tài kěxī*); BS – «дурниці» (від англ. bullshit) або «зневага» (від кит. 鄙视 *bǐshì*); PP – «милий» (від кит. 漂漂 *piāopiāo*); CCTV – «Центральне Телебачення Китаю» (від англ. China Central Television) [21, с. 94]. А по-друге, відомо, що на території материкового Китаю діє найпроникливіший і найскладніший у світі режим Інтернет-фільтрування та контролю інформації «Великий китайський файрвол» 防火长城 *fánghuǒ chángchéng* (англ. Great Firewall of China). Спочатку цензу-

ра в Інтернеті здійснювалась китайським урядом для «чистки» мовного середовища (тобто фільтрування непристойних та вульгарних слів). Але з початку 2000-х років, все більше і більше «політично некоректних» слів було піддано цензурі для підтримки соціальної стабільності в країні. В якості альтернативи, користувачі Інтернету почали використовувати китайські омоніми та аббревіатури, щоб здійснити публікацію в Інтернеті. Наприклад, 河蟹 *héxiè* – («річковий краб») є альтернативою для 和谐 *héxié* («гармонія») і використовується, щоб уникнути можливої цензури під час обговорення та критики політичної концепції «гармонійного суспільства», яку впроваджує китайський уряд. Аббревіатура GCD використовується в якості омофона 共产党 *gòngchǎn dǎng* («комуністична партія»). 功夫网 *gōngfū wǎng* – буквально «кунг-фу Мережа» згадується в Інтернеті при посиланні на цензуру, адже п'янінь цієї фрази починається з латинських літер G, F і W, а GFW – це аббревіатура для англ. Great Firewall of China [21, с. 93]. Таким чином, аби висловити свою думку з приводу гарячої соціально-культурної та політичної проблеми у Китаї, спілкуючись по Інтернету, люди змушені здійснювати певні махінації, що наближують таку комунікацію до розмовного стилю [16].

3. *Жартівливий стиль.* Жартівливий стиль у китайськомовному Інтернет-дискурсі досягається за рахунок простоти і прямолінійності використання мови, незвичних гротескних омофонів, загадкових народних порівнянь та інших метафоричних засобів, що для консервативної китайської культури є вражаючим і навіть обурливим [16]. Так, слово 恐龙 *kǒnglóng* («динозавр») отримало значення «некрасива дівчина»; слово 菊花 *júhuā* («хризантема») отримало значення лайливого; словосполучення 草泥马 *cǎonǐmǎ*, що буквально означає «кінь в трав'яному багні», стало використовуватись на заміну вульгаризму 禽你妈 *cào nǐ mā* і т.д. [21, с. 93].

4.1. *Використання місцевих діалектів.* У Китаї, де офіційна мова путунхуа 普通话 і місцеві діалекти існують пліч-о-пліч, однією з ознак Інтернет-дискурсу є їх сумісне використання у Мережевому спілкуванні. Хоча вживання мови путунхуа і вважається свого роду престижем, а проте шанхайський 上海话 і кантонський 东话 діалекти також вважаються престижнішими в порівнянні з іншими регіональними діалектами в національному масштабі [25]. Китайський мовознавець Ін У виділяє три причини вживання діалектизмів під час Інтернет-спілкування: 1) вступ до мовної спільноти (на форумах місцевих та регіональних веб-сайтів люди вживають діалекти з надією, що й інші учасники дискусій робитимуть так само); 2) вираження регіональної ідентичності; 3) встановлення солідарності або створення соціальної дистанції від інших (оскільки теми, які обговорюються охоплюють як загальні, так і особисті питання, люди вважають за краще використовувати місцеві діалекти для обговорення особистих питань, таким чином відгородившись від сторонніх). Так, наприклад, діалектизм 哪能 *nǎnéng* дуже часто вживається замість традиційного діалекту путунхуа 怎么样 *zěnyàng* («як»), а 虾米 *xiāmǐ* («дрібна креветка») як омофон у значенні 什么 *shénme* («що») [23].

4.2. Вживання ієрогліфічних адаптацій. На початку поширення Інтернет-комунікації чимало людей вважали, що китайська мова з ієрогліфічним письмом не буде придатною для електронного використання. Але, як не дивно, за даними світової Інтернет статистики станом на 30 червня 2016 р. другою найпоширенішою мовою Інтернету з відривом всього лиш у 5% від англійської, стала китайська мова (752 мільйонів чоловік, відповідно 20.8% від загальної кількості Інтернет-користувачів) [20]. Більшість китайців використовують метод введення тексту пінїнь. Тобто, вводять слова за допомогою клавіатури, а потім вибирають необхідні з впливаючого списку слів. Оскільки слова у системі введення розташовані на основі частотності вживання лексики, то часто виникають омофонімічні каламбури. Так, наприклад, траплялось, коли користувачі Інтернету хотіли ввести слово 版主 («модератор») з пінїнем *bǎnzhǔ*. Першим у впливаючому списку опинялося слово 斑竹 *bānzhú* («бамбук»). Таким чином, щоб заощадити час, все більше і більше Інтернет-користувачів почали навмисно використовувати слово 斑竹 замість 版主 лише через те, що слово 版主 займає відносно низьку позицію у частотному вокабулярі [23]. До того ж, аби спростити введення ієрогліфів за допомогою клавіатури, з часом китайці почали використовувати окремі числа для позначення певного сенсу на основі їх омонімічного звучання з іншими словами. Для прикладу: 520 – 我爱你 *wǒ ài nǐ* («Я кохаю тебе»);

94 – 就是 *jiùshì* («погоджуюсь», «ОК»); 88 – 拜拜 *bàibái* («бувай» від англ. bye-bye); 8137 – 不要生气 *bùyào shēngqì* («не сердься»); 360 – 想念你 *xiǎngniàn nǐ* («сумую за тобою»); 246 – 饿死了 *èsile* («дуже голодний»); 7456 – 气死我了 *qìsǐwǒle* («дуже злий») [21, с. 93].

Висновки і пропозиції. Отже, дискурс як узагальнене поняття – це конкретна комунікативна подія, що здійснюється у конкретному інтенційно зумовленому комунікативному просторі, а Інтернет-дискурс – це комунікативне середовище, що створюється в мережі Інтернет електронними засобами передачі даних і не має часових, просторових, гендерних, расових тощо обмежень та здатне впливати на свідомість потенційного адресата з метою досягнення цілей адресанта. Інтернет-дискурсу як новому виду комунікації притаманні наступні риси: наявність електронного сигналу як каналу спілкування, віртуальність, дистанційність, опосередкованість, інтерактивність, гіпертекстуальність, креолізованість, статусне рівноправ'я учасників, емоційність, інтеграція рис різних функціональних стилів. Китайськомовний Інтернет-дискурс, зважаючи на особливості китайської мови та специфіку розвитку мережі Інтернет у КНР, сформував специфічні лінгвистичні особливості, що полягають у: змішуванні китайсько-англійського коду, усно-писемному мовленні, жартівливому стилі та інших ознаках, таких як використання ієрогліфічних адаптацій, місцевих діалектів та омонімів.

Список літератури:

1. Анисенко О.Ю. E-mail – электронное деловое письмо // Лингвистика и лингвистическое образование в современном мире. Материалы международной конференции, посвященной 100-летию со дня рождения профессора В.Д. Аракина. – М.: Прометей, 2004. – С. 125-127.
2. Ахренова Н.А. Интернет-дискурс как глобальное межкультурное явление и его языковое оформление: автореф. дисс. ... докт. филол. наук: спец. 10.02.04 «Теория языка» / Н.А. Ахренова. – М., 2009. – 36 с.
3. Бацевич Ф.С. Основы коммуникативной лингвистики: [підручник] / Ф.С. Бацевич. – К.: Академія, 2004. – 344 с.
4. Бенвенист Э. Общая лингвистика / Эмиль Бенвенист. – М.: Прогресс, 1975. – 446 с.
5. Варламова Е.В. Особенности германского лворадикального Интернет-дискурса: автореф. дисс. ... канд. филол. наук: спец. 10.02.04 «Германские языки» / Е.В. Варламова. – М. – 2006. – 26 с.
6. Вжещ Я.Л. Интернет-дискурс: проблема визначення поняття, особливості структури / Я.Л. Вжещ. – К.: Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка, 2012. – № 14(249). – С. 15-19.
7. Гудзь Н.О. Интернет-дискурс – невід'ємна складова сучасної комунікації // Вісник Житомирського державного університету. Серія «Філологічні науки». – № 4(70). – Житомир, 2013. – С. 228-232.
8. Макаров М.Л. Основы теории дискурса / М.Л. Макаров. – М.: Гнозис, 2003. – 280 с.
9. Распопина Е.Ю. Стратегический аспект информационного жанра интернет-дискурса: автореф. дисс. ... канд. филол. наук: спец.10.02.19 «Теория языка» / Е.Ю. Распопина. – Иркутск, 2012. – 21 с.
10. Рижков М.С. Прецедентные персонажи синхронного интернет-дискурса [Електронний ресурс] / М.С. Рижков. – Режим доступу: <http://lse2010.narod.ru/lcseissue8/msrizhkov> (71)
11. Серажим К. Дискурс як соціолінгвальне явище: методологія, архітектоніка, варіативність: [на матеріалах суч. газетн. публіцистики]: монографія / К. Серажим. – К., 2002. – 392 с.
12. Степанов Ю.С. Альтернативный мир, дискурс, факт и принцип причинности [електронний ресурс] / Ю.С. Степанов. – Режим доступу: <http://abuss.narod.ru/Biblio/stepanov.htm>
13. Столярова М.О. Етикет у віртуальній англомовній комунікації (на матеріалі чатлайнових сесій): дис. ... канд. филол. наук: спец. 10.02.04 «Германські мови» / Марина Олександрівна Столярова. – К., 2005. – 209 с.
14. Фуко М. Слова и вещи – М.: Прогресс, 1977.
15. Чернявская В.Е. Дискурс как объект лингвистических исследований // Текст и дискурс. Проблемы экономического дискурса. – СПб.: Изд-во С. Петербургск. гос. ун-та экономики и финансов, 2001. – С. 11-22.
16. Gao Liwei. Language Change in Progress: Evidence from Computer-Mediated Communication Proceedings of the 20th North American Conference on Chinese Linguistics (NACCL-20). – Defense Language Institute, 2008. Volume 1 // Edited by Marjorie K.M. Chan and Hana Kang. – Columbus, Ohio: The Ohio State University. – P. 361-377.
17. Hamers J.F. & Blanc M.H.A. Bilingualism and bilingualism. – Cambridge: Cambridge University Press, 1989. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://apllj.oxfordjournals.org/content/11/4/403.extract>
18. Harris Z. Methods in Structural Linguistics. – Baltimore: The Johns Hopkins University Press, 1953.
19. Herring S.S. Computer-Mediated Discourse // S.S. Herring // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.let.rug.nl/redeker/herring.pdf>
20. Internet World Stats [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.internetworldstats.com>

21. Kalantayeva V. Internet discourse in chinese on-line slang // Компьютерно-опосредованная коммуникация и дискурс – 2014: сб. науч. ст. / [редкол.: А.А. Баркович (отв. ред.), В.И. Куликович]. – Минск: БГУ, 2015. – С. 92-94.
22. Van Dijk T. Ideology: A Multidisciplinary Approach – London: SAGE Publications, 1998.
23. Ying Wu. The Using regional dialects through computermediated communication in China // Theses and Dissertations. Paper 1150. – University of Toledo, 2009.
24. 高一虹。《中国社会语言学》。高等教育出版社, 2010.
25. 阎小波。《百年传媒变迁》。南京: 江苏美术出版社, 2002.

Мельничук О.В.

Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко

ОСОБЕННОСТИ КИТАЙСКОЯЗЫЧНОГО ИНТЕРНЕТ-ДИСКУРСА

Аннотация

В статье систематизированы и охарактеризованы существующие в лингвистике подходы к определению понятий дискурса и Интернет-дискурса. Выявлены основные свойства Интернет-дискурса, которые являются универсальными независимо от языка, на каком он осуществляется. Проанализировано их влияние на язык компьютерно-опосредованной коммуникации. Выявлены лингвостилистические особенности китайскоязычного Интернет-дискурса. Проанализировано влияние структуры китайского языка и истории развития сети Интернет в КНР на особенности китайскоязычного Интернет-дискурса. **Ключевые слова:** дискурс, Интернет-дискурс, компьютерно-опосредованная коммуникация, коммуникант, сетевой китайский язык, Большой китайский файрвол.

Melnychuk O.V.

Taras Shevchenko National University of Kyiv

SPECIFIC FEATURES OF CHINESE INTERNET-DISCOURSE

Summary

The paper presents the complex classification and description of the existing approaches to the linguistic defining of «discourse» and «Internet-discourse». The author discovers basic features of Internet-discourse which are common for each language. Special attention is paid to the analysis of their influence on the language of computer-mediated communication. The author discovers specific features of Chinese Internet-discourse and analyses what influence the structure of Chinese language and the history of Internet development in China have on Chinese Internet-discourse.

Keywords: discourse, Internet-discourse, computer-mediated communication, communicator, Internet Chinese, Great Chinese Firewall.